

Hoe goed scoren Nederlandse wetenschappelijk economen?

Jaarlijks vlak voor de Kerst publiceert Petra van Ostende haar Intermediair Economen Top-40. Een leuk cadeautje voor die economen die het goed doen en wat donkerder Kerstdagen voor hen die het weer net niet gehaald hebben. Aan de top van de lijst prijken de "paper producing machines" zoals de Engelsen vaak schamper opmerken. Maar jaloers zijn de anderen wel. Immers hoog scoren betekent veel publicaties in internationale tijdschriften en iedereen weet dat het niet eenvoudig is om dat te realiseren. Goede tijdschriften onderwerpen de aan hen aangeboden artikelen aan een "peer review", wat betekent dat een aantal deskundige collega's van andere universiteiten ergens in de wereld anoniem een oordeel geven over het artikel. Dit is de meest erkende methode voor beoordeling van wetenschappelijk werk. De discussies over de waarde van dit soort hitlijstjes zijn legio. Zo is er ook een top-30 van citaties met als argument dat het beter is om de invloed van artikelen te meten in plaats van het aantal. Anderen betogen dat de hitlijstjes niet fair zijn naar economen die boeken schrijven, werken aan beleidsgericht onderzoek of met het management van onderzoek bezig zijn.

In dit verband verscheen er een interessant artikel in de *American Economic Review* van mei 1992 van de Zwitsers Bruno Frey en Reiner Eichenberger. Zij introduceren de begrippen A-output en E-output. A-output staat gelijk aan publicaties en citaties in internationale tijdschriften. Dit soort output doet het met name goed in Noord-Amerika. E-output daarentegen is niet zo goed meetbaar. Een belangrijke indicator is wel de positie die een econoom inneemt in de beleidsdiscussie. Dit soort output doet het met name goed in Europa. Opvallend is vooral hoeveel economen er in Europa minister zijn geworden of andere hoge politieke posities bekleden. Engeland neemt een soort tussenpositie in. Daar vind je een mengeling van A en E-output. Frey en Eichenberger zijn ook economen en het mag dan ook geen verbazing wekken dat zij zich afvragen hoe het komt dat je in Noord-Amerika meer A-output waarneemt en in Europa meer E-output. Het antwoord is evenmin verrassend: dat komt door het "incentive scheme" en de marktvorm. Noord-Amerika heeft een grote, uniforme, onpersoonlijke en competitieve markt, terwijl Europa bestaat uit een aantal landen met ieder een gesloten en sterk gereguleerde markt. Europese economen ondervinden prikkels om breed te zijn en kennis te hebben van locale instituties, terwijl voor Amerikaanse economen specifieke institutionele kennis weinig nut heeft in de grote Amerikaanse academische markt. Tot zover Frey en Eichenberger. De Intermediair Economen Top-40 meet A-output. Niet verrassend is dan ook dat economen die op de Amerikaanse en Engelse markt geopereerd hebben het goed doen. Volgens het model van Frey en Eichenberger zullen deze toppers bij een langer verblijf in Nederland besmet raken door het E-virus en ander gedrag gaan vertonen. Dat is al enigszins zichtbaar. Interessant is ook dat er met de Intermediair Economen Top-40 een nieuwe incentive in Nederland geïntroduceerd is. Economen vinden het leuk om op de lijst te staan en meetbare kwaliteit is zeer prettig voor beleidsmakers. De hoeveelheid A-output is in Nederland de laatste jaren dan ook opmerkelijk toegenomen.

Deze analyses zijn interessant, maar weinig economen zullen ontkennen dat de Intermediair Economen Top-40 iets zegt over kwaliteit. Petra van Ostende schrijft in december 1990 dat je voor de betere wetenschap niet in den Haag, Rotterdam of Amsterdam moet zijn maar in het onaanzienlijke Tilburg. Zou dat ook over Nederland gezegd kunnen worden als nietig landje op deze wereldbol? Een Economen Top-40 voor de hele wereld zou uitsluitsel geven maar vergt een hoop geturf. Er is echter interessant vergelijkingsmateriaal voorhanden. Het Netwerk Kwantitatieve Economie heeft de afgelopen zes jaar goede economen uit het buitenland naar Nederland gehaald om cursussen te verzorgen voor tweede-fase studenten (assistenten en onderzoekers in opleiding),

die werken aan een proefschrift op het gebied van de kwantitatieve economie. Na een fusie met het Netwerk Algemene Economie verzorgt het nieuwe netwerk nu het gehele cursorische aanbod voor tweede-fase studenten in algemene en kwantitatieve economie in Nederland. In de afgelopen zes jaar heeft het Netwerk Kwantitatieve Economie twee keer per jaar een workshop van een week georganiseerd met drie gerenommeerde buitenlandse hoogleraren. Dit circus reisde rond langs verschillende Nederlandse universiteiten. Aangezien zij een belangrijk deel van de tweede-fase opleiding in de economie verzorgen, laat een ruime interpretatie van de regels voor deelname aan de Intermediair Economen Top-40 deze 36 economen ook toe. Interessanter is hier echter dat hun scores een indicatie geven hoe goed de Nederlandse toppers het internationaal gezien doen. Helemaal eerlijk is de vergelijking niet. Bij de buitenlandse docenten van het netwerk zitten er een aantal die hun produktiefste periode al achter de rug hebben maar nog veel te vertellen hebben. Bovendien telt het typisch Nederlandse tijdschrift De Economist mee waarin buitenlandse economen niet of nauwelijks publiceren. De Nederlandse toppers hebben dus een voordeel in deze vergelijking. Het voert te ver om de hele tabel hier op te nemen. De top 3 over de periode 1986-1990 zijn Joseph Stiglitz (Stanford University) met 1398 punten, Gregory Mankiw (Harvard University) met 1109 punten en Eric Maskin (Harvard University) met 1035 punten. Als de Intermediair Economen Top-40 en deze lijst in elkaar worden geschoven komt de Nederlandse nummer 1, Rick van der Ploeg, die lang in Engeland heeft gewerkt, op plaats 5 met 928 punten. De Nederlandse nummer 2, Sweder van Wijnbergen, komt van de Wereld Bank en is een buitenlandse docent van het netwerk geweest alvorens hij een betrekking in Nederland aanvaardde. Hij komt op plaats 10 met 623 punten (Petra van Ostende heeft verkeerd geturfd want zij kwam in december 1991 tot 675 punten). De Nederlandse nummer 3, Peter Nijkamp, komt nog wel bij de eerste 20 (op plaats 16), maar de overige Nederlanders moeten met een lagere positie genoegen nemen.

Wat we al wisten wordt bevestigd. Alleen door een "reversed brain drain" op gang te brengen (het terughalen van Nederlands talent uit het buitenland) kunnen we op dit moment een beetje meedoen in dit spel. Gelukkig hebben Frey en Eichenberger een verklaring, zodat we nog niet hoeven te wanhopen.

René van den Brink (KUB, OIO NAKE), **Jean-Jacques Herings** (KUB, AIO NAKE) en **Aart de Zeeuw** (KUB, hoogleraar kwantitatieve economie en voormalig directeur NAKE)

(Dit artikel is verschenen in Intermediair nr.42 van 16 oktober 1992. Voor de volledigheid geven wij hier de tabel met de Top-20 van 'Nederlandse' economen in de ruime zin, d.w.z. inclusief de buitenlandse NKE docenten.)

Economen Top-20 over 1986-1990

Naam	Werkzaam bij	Score
1. Joseph Stiglitz	Stanford University	1398
2. Gregory Mankiw	Harvard University	1109
3. Eric Maskin	Harvard University	1035
4. Whitney Newey	Princeton University	947
5. Rick van der Ploeg	Universiteit van Amsterdam	928

6.	Stephen Turnovsky	University of Washington	926
7.	Stephen Nickell	University of Oxford	743
8.	Thomas Rothenberg	University of California at Berkeley	717
9.	Oliver Hart	Massachusetts Institute of Technology	629
10.	Sweder van Wijnbergen	Universiteit van Amsterdam	623
11.	Partha Dasgupta	University of Cambridge	617
12.	Angus Deaton	Princeton University	607
13.	John Geweke	University of Minnesota	526
14.	Martin Hellwig	University of Basel	515
15.	Jacques Drèze	CORE, Louvain-la-Neuve	506
16.	Peter Nijkamp	Vrije Universiteit Amsterdam	480
17.	Rudiger Dornbusch	Massachusetts Institute of Technology	457
18.	Edward Leamer	University of California at Los Angeles	426
19.	Christopher Pissarides	London School of Economics	414
20.	Hashem Pesaran	University of Cambridge	402